

VÍKEND V POHRANIČÍ

in.ihned.cz/cr

FOTO: ŠTEPÁN VÍTEK

Lesy a louky Českého lesa jsou protkané hustou sítí pěších značených tras i cyklotras. Rozcestí Liščí domky pod Lysou.

v lese narazíme na podezřelý taras prozrazující opuštěnou cestu. Zaniklá obydlí často prozradí i zplanělý ovocný sad. Případů vesnic, jejichž osud se naplnil nenávratně, jsou tu desítky: Korytany, Pořejov, Pavlův Studenec a mnohé další jsou dnes pouhými orientačními místy na mapě. Přitom ještě před pětadesáti lety žily v každé takové vsi stovky lidí. Největší ze zaniklých obcí, Pleš, měla v roce 1930 na 726 duší (z toho 707 německé národnosti). Přitom nelze říci, že likvidované obce doplatily po roce 1945 vždy

přišlo nucené vysídlení téměř všech původních německých obyvatel, o pár let později tu spadla „železná opona“. V lesích pod Čerchovem i jinde zavládl na skoro 40 let mrtvolný klid. Zanikly desítky vsí, další byly zmrazeny demolicemi a nevhodnou novou zástavbou. Rok 1989 přinesl sice uvolnění hraničního režimu a zpřístupnění dříve uzavřených oblastí, jinak se však v Českém lese (na rozdíl třeba od Šumavy) od té doby mnoho nezměnilo. Je to zakonzervovaná, opuštěná krajina zapomnění, ležící stranou zájmu developerů i většiny turistů. Je proto s podivem, že k vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Český les došlo až v roce 2005.

Tady byl kdysi život

Pozůstatků zaniklých vsí najdeme v Českém lese mnoho. Tak jako jinde mají podobu nízkých rozvalin přerostlých mladými stromy, občas

jen na polohu za drátěnými zátarasy. Vzhledem k tomu, že dosídlovací programy organizované komunistickou vládou byly zejména na Tachovsku mimořádně neúspěšné, zanikly i četné vsi dost daleko od hranice – prostě v nich neměl kdo žít. Snad nejpoutupnější byl zánik obce Pořejov. Dějiny dosti starého sídla, zmiňovaného již roku 1352, skončily odstřelením zbylých domů L. P. 1971 a ruiny vsi byly poté pohřbeny pod skládkou odpadu.

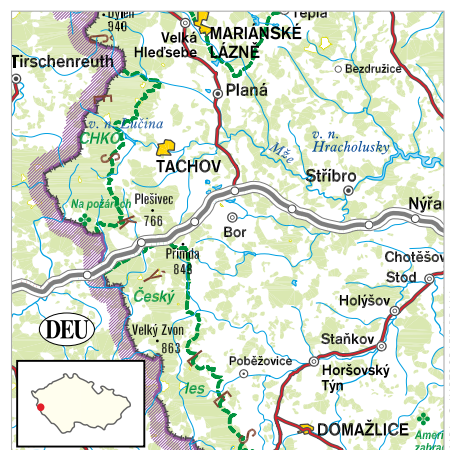

Historický hraniční kámen mezi Čerchovem a Liskovou

Jak se tam dostat

Na veřejnou dopravu v Českém lese raději moc nespolehejte, autobusových linek je porskrovnou a spoje jezdí téměř výhradně pouze v pracovní dny. Jediná využitelná železniční trať, lokálka z Domažlic přes Bělou nad Radbuzou a Tachov do Plané, vás přiblíží jenom k úpatí pohoří. Ani na německé straně to není o mnoho lepší. Při cestách autem pozor na regionální hraniční přechody v Železné a Pavlově Studenci, jsou určené jen pro obyvatele přilehlých okresů.

Jízda autem z Prahy do Klenčí pod Čerchovem trvá asi dvě hodiny, podobně do okolí Tachova. Střední část Českého lesa kolem Přimdy zpřístupňuje dálnice D5. Do Domažlic jezdí přímé rychlíky i autobusové spoje, cesta z Prahy zabere dvě a půl až tři hodiny.

Na některá torza českosaských vesnic, která po 2. světové válce těsně unikla totální zkáze, je ovšem snad ještě smutnější pohled než na zarůstající lesní mýtiny po vsích zcela zlikvidovaných. V Českém lese totiž najdeme někdy takové urbanistické paskvily, že se skoro nedá mluvit o důstojných lidských sídlištích. V několika případech zůstalo stát z původní vsi jen pár domů a zbytek byl „nahrazen“ ohavnými, dnes již zchátralými paneláky, případně velkochovem bývalého JZD. Že komunistická moc vždy důsledně zlikvidovala kostel i další sakrální stavby, není třeba dodávat. Aby se dějiny takových nešťastných lokalit vymazaly úplně, dost často se vymýšlela i nová, historicky zcela nesouvisející jména. Mezi kandidáty na urbanistické anticeny se řadí například Rybník (Weiher) nebo Železná (Eisendorf), kde v sousedství zbořeného zámku dnes funguje vietnamská tržnice.

Kde leží Oberpfälzer Wald?

Nikde není kontrast mezi opuštěnou krajinou českých Sudet a zalidněným územím za hranicí tak silný, jako právě na českosaském pomezí. Snad je to i proto, že státní hranice je poněkud posunuta za labsko-dunajské rozvodí a při pohledu z Čech často probíhá „za kopcem“. Vždyť i Přimda, kdysi pomezí ➔

Informace

- www.ceskyles.ochranaprirody.cz (CHKO Český les)
- www.oberpfaelzerwald.de (turistická oblast Oberpfälzer Wald)
- www.chodskeslavnosti.cz (Chodské slavnosti v Domažlicích)
- www.drachenstich.de (slavnosti Drachenstich ve Furth im Wald)